

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U000485

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 18-01-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Брона Олена Анатоліївна

2. Olena A. Brona

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3853-334X

Вид дисертації: доктор філософії

Шифр наукової спеціальності: 035

Назва наукової спеціальності: Філологія

Галузь / галузі знань: гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Філософія

Дата захисту: 01-02-2024

Спеціальність за освітою: Англійська мова та література

Місце роботи здобувача: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 1, Львів, 79000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

III. Відомості про дисертацію

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 35.051.145_ID 3552

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 1, Львів, 79000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 1, Львів, 79000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 16.21.47, 16.21.51.15, 16.21.51.03, 16.21.51.05, 16.21.05

Тема дисертації:

1. Структура і семантика терміноконцептів англомовного геологічного дискурсу.
2. Structure and semantics of terminological concepts in English geological discourse.

Реферат:

1. Дисертаційне дослідження присвячене аналізу структурних та семантичних аспектів терміноконцептів англомовного геологічного дискурсу та їхній лексичній репрезентації у наукових та науково-дидактичних текстах. Роботу виконано на перетині термінознавства, корпусної лінгвістики когнітивної лінгвістики та дискурсознавства. Мета дослідження полягає у виявленні лінгвокогнітивного підґрунтя англомовних геологічних терміноконцептів та здійсненні комплексного аналізу структурних і семантичних особливостей термінологічної лексики, що репрезентує їх у наукових та науково-дидактичних текстах. Об'єктом дослідження є англомовна геологічна термінологія. Предметом дослідження є структурно-семантичні особливості англомовних терміноконцептів та лексичний склад термінологічних одиниць, що їх означають.

Актуальність дисертаційної праці зумовлена науковою доцільністю вивчення мовних та позамовних чинників, які впливають на появу та еволюцію геологічних термінів з перспективи когнітивного термінознавства; суспільною важливістю вивчення профільних термінологій і предметно-орієнтованих мов з огляду на інтенсивну комунікацію галузевих фахівців і жвавий розвиток міжнародної співпраці в рамках транскордонних проєктів. Наукова новизна отриманих результатів полягає в тому, що в дисертації вперше здійснено інтегроване дослідження англomовної геологічної термінології, а саме: окреслено її зародження, особливості формування й становлення; проаналізовано й узагальнено її структурні та семантичні характеристики; визначено та порівняно кількісні параметри і змістове навантаження термінолексем у наукових та науково-дидактичних текстах англomовного геологічного дискурсу; доведено важливість урахування залежної частини терміносполучення з огляду на уточнення змісту його головного елементу; аргументовано концептуально-когнітивну природу терміна; створено модель фреймової структури англomовних геологічних термінів, об'єднаних в концепти за принципом класів об'єктів; запропоновано методику формулювання термінологічного тлумачення з опорою на контекст; розроблено експериментальний алгоритм частково автоматизованого пошуку термінолексем у корпусі шляхом застосування лексико-синтаксичних шаблонів; зафіксовано ключові геологічні терміноконцепти GEOLOGIC EVENT, GEOLOGIC PROCESS, GEOLOGIC FEATURE, GEOLOGIC MATERAIL та GEOLOGIC TIME.

2. The thesis is dedicated to the analysis of structural and semantic aspects of terminological concepts of English geological discourse and their lexical representation in scientific and scientific-didactic texts. The work sits between terminology, corpus linguistics, cognitive linguistics and discourse studies. The objective of the paper is to identify the linguistic and cognitive grounds of English geological terminological concepts and to undertake a comprehensive analysis of structural and semantic features of the terminological lexicon representing them in scientific and scientific-didactic texts. The object of the study is English geological terminology. The subject of the study is structural and semantic features of English terminological concepts and lexical register of term units that denote them. The relevance of the thesis is determined by the academic expediency of studying linguistic and extra-linguistic phenomena influencing the emergence and evolution of geological terms from the perspective of cognitive terminology; the social necessity of studying domain terminologies and languages, given the intensive communication of sectoral professionals and the active development of international cooperation within the scope of transboundary projects. The scientific novelty of results consists in the fact that in this thesis an integrated study of English geological terminology is carried out, namely its origin, specific features of formation and establishment are outlined; its structural and semantic characteristics are analysed and generalised; quantitative parameters and content load of terms in scientific and scientific-didactic texts of English geological discourse are determined and compared; the significance of taking into account the attributive component of a term collocation is demonstrated; the conceptual and cognitive nature of a term is justified; a frame model of English geological terms grouped into concepts based on the classes of objects is developed; a methodology of context-wise terminological definition formulation is suggested; an experimental algorithm for partially automated search of terms in the corpus by applying lexical-syntactic templates is designed; the key geological term-concepts GEOLOGIC EVENT, GEOLOGIC PROCESS, GEOLOGIC FEATURE, GEOLOGIC MATERAIL and GEOLOGIC TIME are identified.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Брона О. А., Комар Р. І., Сологуб Л. В. Навчання термінології в процесі вивчення англійської мови для спеціальних цілей. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологічна». 2015. Вип. 54. С. 11–13.
- 2. Брона О. А. Семантика і структура терміноконцептів: досвід застосування дефініційних шаблонів (на матеріалі англійських геологічних текстів). Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філологія. 2016. Вип. 21(2). С. 12–16.
- 3. Брона О. Когнітивний та лінгвістичний виміри англійських геологічних терміноконцептів. Південний архів. Філологічні науки. 2017. Вип. 68. С. 78–82.
- 4. Брона О. А. Категоризація англійських геофізичних терміноконцептів. Львівський філологічний часопис. 2018. № 3. С. 47–51.
- 5. Брона О. А. Вивчення іменникових термінологічних сполук. Закарпатські філологічні студії. 2019. Т. 1. Вип. 10. С. 54–59.
- 6. Брона О. Категоризація функціональних стилів англійської мови геології. Іноземна філологія. 2019. Вип. 132. С. 103–111.
- 7. Брона О. Принципи опису термінологічної синтагми (на матеріалі англійських геологічних текстів). Іноземна філологія. 2020. Вип. 133 С. 63–75.
- 8. Брона О. А. Методологічні засади дослідження терміноконцептів профільного дискурсу. II Міжнародна науково-практична конференція «Комунікація у сучасному соціумі» (Львів, 8–9 червня 2018 р.).
- 9. Брона О. А. Особливості впорядкування фахових словників. Рівень ефективності та необхідність впливу філологічних наук на розвиток мови та літератури: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (Львів, 10–11 травня 2019 р.). Львів: ГО «Наукова філологічна організація «ЛОГОС», 2019. С. 93–96.
- 10. Брона О. А. Експериментальні методи лінгвістичних досліджень. Тези звітної наукової конференції професорсько-викладацького складу факультету іноземних мов Львівського національного університету імені Івана Франка за 2018 рік (7–8 лютого 2019 р.). Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка. 2019. С. 22–23.
- 11. Brona O. A. Terminological definitions in geological dictionaries. Дослідження різних напрямів розвитку філологічних наук в Україні та ЄС: міжнародна науково-практична конференція (Румунія, Бая-Маре, 20–21 вересня 2019 р.). С. 82–85.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами: № 0123U102385

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Яхонтова Тетяна Вадимівна

2. Tetiana V. Yakhontova

Кваліфікація: д. філол. н., професор

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9327-6887

Додаткова інформація: Scopus Author ID: 57207674254; Web of Science Researcher ID: AAG-9807-2019;
<https://scholar.google.com/citations?user=GmgWdWsAAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 1, Львів, 79000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ковалик Наталія Василівна

2. Nataliia V. Kovalyk

Кваліфікація: к. філол. н., професор

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7095-4553

Додаткова інформація: Web of Science Researcher ID: F-9247-2019;
<https://scholar.google.com/citations?user=hmCd06YAAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Львівський торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 01597980

Місцезнаходження: вул. Туган-Барановського, буд. 10, Львів, 79005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Укоопспілка

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Павлюк Ірина Богданівна

2. Iryna B. Pavliuk

Кваліфікація: к. філол. н., доц.

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4414-974X

Додаткова інформація: Web of Science Researcher ID: HGC-4239-2022;
<https://scholar.google.com/citations?user=NdsUUkAAAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Код за ЄДРПОУ: 02125266

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 57, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Єсипенко Надія Григорівна

2. Nadiia H. Yesyenko

Кваліфікація: д. філол. н., професор

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6698-3201

Додаткова інформація: Scopus Author ID: 57221586955; Web of Science Researcher ID: S-8362-2016;
<https://scholar.google.com/citations?user=Vdc3g00AAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Код за ЄДРПОУ: 02071240

Місцезнаходження: вул. Коцюбинського, буд. 2, Чернівці, 58012, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ділай Ірина Петрівна

2. Iryna P. Dilai

Кваліфікація: к. філол. н., доц.

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9626-290X

Додаткова інформація: Scopus Author ID: 57221860197; Web of Science Researcher ID: IAR-6181-2023;
<https://scholar.google.com/citations?user=Yok5uJcAAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 1, Львів, 79000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Кочан Ірина Миколаївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Кочан Ірина Миколаївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Жак Ольга Володимирівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна